

Milieubrief

sint-denijs-westrem / afsnee

Lokale nieuwsbrief van W.M.V., Werkgroep voor Milieu en Verkeer, f.v.
Verschijnt minstens tweemaal per jaar - jaargang 16 - april 2018 - nr 71

Beste lezer en lezeres,

SAMEN VOGELS TELLEN

Ruim 623.000 vogels werden er deze winter in het Vlaams Gewest geteld tijdens de vogeltelling op 26 en 27 januari, en dit in het kader van “ Het Grote Vogelweekend”. Voor deze flinke organisatie staat in Vlaanderen de vzw Natuurpunt in. De telling gebeurde weer met behulp van de bevolking en wel op vrijwillige basis. Ook in onze buurlanden gaan (gelukkig) massale vogeltellingen door, en dit eveneens in de winter omdat vogels dan het best zichtbaar zijn en ze veelal dan in groep (kolonies) zich plachten te verplaatsen, en dit allicht ook omdat in de zogeheten warmere perioden nog andere tellingen worden georganiseerd waarbij men rekent op een zo breed mogelijk publiek.

Buiten dit winterinitiatief kwamen bij ons , zelfs recent nog, nog tellingen voor in verband met de natuur zoals ‘Het Huismussentelweekend 2018’ georganiseerd door Vogelbescherming Vlaanderen (begin april); zo ook tussendoor door deskundigen zoals ornithologen, universiteiten, enz., en naar het schijnt hier en daar zelfs maandelijks.

Elke vogeltelling is uiteraard en weliswaar maar een momentopname wat verloopt volgens regels en afspraken die o.a. op websites worden meegedeeld. Toch blijken zo’n massale tellingen – ook bij ons - zinvol te zijn, want elk jaar weer worden leerrijke vaststellingen gedaan, die niet zelden leiden tot te herziene lange termijnanalyses of tot bijvoorbeeld een te wijzigen aanpak van de vogelbescherming, dan mogelijks specifiek gericht (ook internationaal) op een bepaalde vogelgroep in nood, enz. Weet terloops dat natuurminnaars niet altijd vrolijk worden gestemd bij het vernemen van de telresultaten. Het is zeker bij massale tellingen telkens weer de resultaten bezorgd afwachten.

Bij die eerste grote telling eind januari , scoorde Oost-Vlaanderen weer flink voor wat betreft het aantal tellers en tellingen . Ditmaal werden in het Vlaamse Gewest niet minder dan 623.000 vogels geteld tijdens ruim 33.000 tellingen (tegenover 26.000 in 2017). Deze spontane medewerking kent dus een toename, wat verheugend is. Wellicht hebben de eenvoudige en gedigitaliseerde communicatiewijze daartoe bijgedragen benevens hopelijk de groeiende aandacht (o.a. via de media en het lager onderwijs) voor wat er om zich heen zoal afspeelt en dreigt.

Men stelde bij hogervernoemde wintertelling vast dat onder de zogeheten urbane vogels, in Vlaanderen, de koolmees nu het meest voorkomt, gevolgd door de huismus, de vink, de kauw en de merel. Deze laatste ziet men thans duidelijk minder vooral ten gevolge van een dodelijke virale ziekte midden 2017. Ook signaleerde men onder dezelfde tuinvogelgroep minder roodborstjes. Toch acht men in het algemeen de resultaten beter dan in 2017, o.a. omdat bepaalde soorten kennelijk terug opdoken zoals de putter, de appelvink en zelfs de keep. Inmiddels werd , in de rand van die tellingen en gedane vaststellingen, de merel verkozen tot “ de vogel van het jaar 2018”.

Onder de 9.000 wereldwijd erkende soorten vogels valt het inderdaad op hoe velen ervan, ook bij onze noorderburen, fors in getale terugliepen (zoals de groep watervogels). Zo lopen natuurlijk ook hun groepsdichtheden terug. Men somt als aanleidingen daartoe op : de invloed van de mens op de vogelhabitat in het algemeen en de bevuilding van de lucht en het grondoppervlak. Ook is er de verdroging van natte gebieden, is er de soms nog zorgbarende behandeling van het landbouwareaal en van tuinen, steekt een virale ziekte de kop op en klaagt men over teveel loslopende katten. Er doken de laatste jaren her en der roofvogels op, er is het gewijzigd zoekgedrag naar voedsel dat vogels verplaatst naar bosranden en landelijke groenmassa's – dus weg uit de stedelijke gebieden en weg uit drukke bedrijfs- en verkeersgebieden. Ook blijft de kwaliteit van het water in sloten en poelen en op stranden een blijvend zorgpunt zo ook het feit dat vogels, als een fragiele diersoort, een goed of een slecht broedseizoen hebben gekend. Ook nog wijst men de vinger naar het toenemend aantal massale bosbranden verspreid al over de wereld en zelfs naar het te sterk toenemend toerisme en het jagen. Dat er minder vogels zijn dan vroeger komt wellicht ook doordat er steeds meer gebied wordt bebouwd, verhard en bij donkerte wordt overbelicht, en ook door kappingen van groenmassa's. Zo zijn er steeds minder oude bomen.

Dat we ook in de Gentse stadsregio duidelijk minder merels en mussen zien en horen is een feit, ook dat soorten mezen het hier steeds meer naar hun zin hebben. Méér vogels in onze omgeving bereiken we door onder andere jagende huisdieren zoveel mogelijk binnen te houden, door in bepaald barre tijden op matige wijze wat aangepast vogelvoedsel aan te reiken en o.a. door het veilig en correct ophangen van (goedgemaakte) nestkastjes (zie de eerder gevoerde WMV-actie ter zake, die notabene zou kunnen worden hernomen). Maar ouderen zullen blijven bevestigen dat men vroeger veel meer vogels zag en hoorde én in grotere diversiteit. Het is lang geleden dat men hier, op zwoele zomerse avonden, nog eens een nachtegaal hoorde. Dat algemeen verlies van aantallen, soorten en variaties wordt overigens goed aangetoond bij tellingsgrafieken vanaf zo wat 2008.

WMV is eenieder erkentelijk die voor deze tellingen toch even wat tijd wilde vrijmaken. Het toont nogmaals aan dat er toch altijd een band heeft bestaan tussen vogels en heel wat mensen.

Noteer alvast het volgende "Grote Vogelweekend 2019", op 26 en 27 januari. Raadpleeg voor praktische aspecten de respectieve websites, je natuurvereniging of de vakliteratuur, en dit niet enkel ten aanzien van de vogels, de vlinders en nog meer. Andere data van tellingen zijn thans nog niet bekend.

WMV-LIDMAATSCHAP 2018

De officieel erkende werkgroep die in de zuidelijke Gentse stadsregio al ruim veertig jaren actief is op vlak van milieu en natuur en die daarbij eraan gelinkte aspecten aanpakt zoals lokaal verkeer en ruimtelijke planning, wenst vooreerst allen te bedanken die hun WMV-lidgeld vernieuwden. Tevens gaat alvast ook dank naar zij die dit eerstdaags in orde brengen door storting van minstens 15 € op rekening BE16 068093309074 van WMV, p/a. Lauwstraat 73, 9051 Gent – St.-Denijs-Westrem. Wil dan duidelijk je naam en adres vermelden. Leden ontvangen dan de 4 nummers van het interne info-ledenblaadje.

MEDEDELINGEN

Op **ma. 14 mei** gaat de (251ste) **WMV-vergadering** door in het zaaltje achter café *In het gemeentehuis* in SDW, en wel stipt om 20u00 voor vragen of suggesties vanuit het publiek (hoewel WMV emailing verkiest). Op **zaterdagmiddag 2 juni** zou in principie het jaarlijkse bezoek doorgaan aan private tuinen die ecologisch voorbeeldig zijn. Er wordt verzameld voor het Borluutkasteel om 13u30. Dit betreft een namiddagvullend programma, is gratis en verloopt met wagens. Graag vooraf aanmelden aub.